

Протокол

№

гр. София, 13.05.2022 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69
състав, в публично заседание на 13.05.2022 г. в следния състав:
СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **9843** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

След изпълнение на разпоредбите на чл.142, ал.1 ГПК вр. с чл.144 АПК, на именно повикване в 09.00 ч. се явиха:

ИЩЕЦЪТ – Д. М. Б., редовно уведомена, не се явява лично. За нея се явява нейният баща и законен представител М. С. Б. и адв. Д. М. от САК, с пълномощно по делото.

ОТВЕТНИКЪТ – Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование – С. град, редовно уведомен, представлява се от адв. В., с пълномощно по делото.

За СГП се явява прокурор М. М..

ВЕЩОТО ЛИЦЕ - А. П. А., редовно призовано не се явява.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ - Б. Л. М., редовно призовано не се явява.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ – Д-р Е. Н. М., редовно призовано не се явява.

СТРАНИТЕ /поотделно/ - Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ счита, че няма процесуални пречки за даване ход на делото и

ОПРЕДЕЛИ:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО.

ДОКЛАДВА заявление от 11.04.22 г. от А. П. А. – вещо лице в допуснатата комплексна експертиза, с искане в експертизата да бъде включен детски психиатър.

ДОКЛАДВА молба от вещото лице Л. Б. от 12.04.22 г., въз основа на която вещото лице Б. е заменено с вещото лице С. Д. Б..

ДОКЛАДВА заявление от вещото лице А. А. от 21.04.22 г., въз основа на която вещото лице Б. е заменено с вещото лице д-р Е. Н. М..

ДОКЛАДВА молба от д-р Е. Н. М. от 11.05.22 г. за невъзможност за изготвяне на експертиза в срок до днешното с.з., поради краткия срок за уведомяването ѝ.

Адв. М.: Водим един свидетел. Нямаме други искания по доказателствата на този етап. Оттегляме искането си за другия свидетел. Нямам възражения по състава на допуснатата комплексна експертиза.

Адв. В.: Нямам възражения по състава на допуснатата комплексна експертиза. Моля да се даде възможност на вещите лица да изготвят експертизата. Водим допуснатите ни двама свидетели. Нямаме други искания по доказателствата на този етап.

Прокурорът: Нямам възражения по състава на допуснатата комплексна експертиза. Предлагам на председателя на състава, тъй като процесуалният представител на ищцата се отказва от единия си свидетел да бъде допуснат един и на ответната страна.

Адв. В.: Допуснатите ни свидетели са във връзка с нашите искания и те следва да изложат различни обстоятелства, поради което моля да не намалявате броя на нашите свидетели, тъй като и двамата свидетели са относими към предмета на делото.

СЪДЪТ по доказателствата намира, че следва да бъдат разпитани допуснатите на страните по двама свидетели. Отказът на ищцата от един от допуснатите свидетели е съобразен с диспозитивното начало на процеса, направен е доброволно и в случая не касае равнопоставеността на страните в процеса.

По изложените съображения, СЪДЪТ

ОПРЕДЕЛИ:

Введе свидетелите на страните в залата.

СЪДЪТ пристъпва към снемане самоличност на свидетеля на ищцата Ц. С. Б.: български гражданин, неосъждана, леля на ищцата. Без дела със страните.

Предупредена за наказателната отговорност по чл. 290 НК за лъжесвидетелство, заяви:

СВИДЕТЕЛКАТА Ц. С. Б. разпитана каза: Известна ми е наказателната отговорност по чл. 290 НК. О. да говоря само истината.

СЪДЪТ пристъпва към снемане самоличност на свидетеля на ответника К. Х. В.: български гражданин, неосъждана, без дела и родство със страните.

Предупредена за наказателната отговорност по чл. 290 НК за лъжесвидетелство, заяви:

СВИДЕТЕЛКАТА К. Х. В. разпитана каза: Известна ми е наказателната отговорност по чл. 290 НК. О. да говоря само истината.

СЪДЪТ пристъпва към снемане самоличност на свидетеля на ответника Т. П. И.: български гражданин, неосъждана, без дела и родство със страните.

Предупреден за наказателната отговорност по чл. 290 НК за лъжесвидетелство, заяви:

СВИДЕТЕЛКАТА Т. П. И. разпитан каза: Известна ми е наказателната отговорност по чл. 290 НК. О. да говоря само истината.

СЪДЪТ изведе от съдебната зала свидетелките К. Х. В. и Т. П. И..

СЪДЪТ пристъпва към разпит на свидетеля Ц. С. Б..

На въпроси на съда, свидетелката Б., разпитана, каза: Аз съм леля на Д. и сестра на М.. Познавам Д. от раждането ѝ. Аз живея в С.. Виждам я поне два, три пъти в месеца, а понякога и по-често. Започна и на нас, споделяли сме си с брат ми и неговата съпруга, както и те с мен, че им прави впечатление, че детето има различно държание като цяло спрямо другите деца на нейната възраст. По-скоро се изразяваше в това, че водеше трудна комуникация, емоциите изразяваше по съвсем различен начин, експресивна е или пък отсъстваха съвсем. Иначе беше комуникативна, но не можеше да говори, по-трудно се изразяваше. Тези особености ги забелязахме някъде когато детето стана на около 3 - 4 години. Детето ходи и в обща ясла, и в обща детска градина, неспециализирани. Имаше консултации със специалисти. Специалистите бяха от друга институция, а не от детската градина. В момента не се сещам от къде бяха специалистите, но сме обсъждали с родителите. Познато ми е наименованието Ресурсен център. Доколкото знам тези специалисти бяха от ресурсния център. Има експертиза, която е свързана със състоянието на детето. Първата експертиза, мисля че беше, когато детето беше първа група в детската градина. Това, което те са препоръчали, доколкото ми е известно, по-скоро те са издали експертиза за това какъв е проблемът с детето и че има забавяне в развитието. Доколкото ми е известно, беше издадено, за да послужи пред градината, за да могат да бъдат предприети мерки и да бъдат подсигурени от съответните органи назначаване на специалисти, които да работят с детето. Нямахме такива специалисти. Това го знам от моя брат. Родителите имаха очаквания, по-скоро като насоки, какво трябва да се направи, как да действат. Д. се развиваше по-трудно и доста назад спрямо своите връстници, комуникацията вървеше по-трудно. В момента, в който нейните родители имаха възможността да прекратят градината, срокове, в които предучилищна група може да бъде завършена в края на месец май 2020 г., детето приключи градина и тогава вече майката целодневно работеше с детето. Преди това майката също работеше с детето. Други специалисти, знам че е ходила на логопед, но не от ресурсния център.

На въпроси на адв. М., свидетелката Б., разпитана, каза: В периода 2018 г. - 2020 г. имаше минимално развитие, но не беше свързано с развитието на нейните връстници. Резултат се видя след това. В периода между училището и детска градина беше най-големият ръст, детето започна да говори по-изразително, емоциите бяха свързани с деца на нейната възраст. Доколкото ми е известно в този тримесечен период с детето работеше логопед.

Адв. М. – Нямам други въпроси.

На въпроси на адв. В., свидетелката Б., разпитана, каза: През този тримесечен период (между градината и училището) не знам колко често, на месечна или седмична база детето е посещавало логопед. Не са се възползвали родителите на детето от отлагане на 1-ви клас. В момента Д. е 2-ри клас.

Адв. В. – Нямам други въпроси.

На въпроси на Прокурора, свидетелката Б., разпитана, каза: Доколкото знам родителите са подавали заявление до директора на детската градина за назначаване на служебен специалист, който да работи с детето. Документите са подавани до директора на детската градина.

СТРАНИТЕ поотделно: Нямаме други въпроси към свидетеля.

СЪДЪТ ОСВОБОДИ свидетелката Ц. С. Б. от залата.

В залата се въведе свидетелката на ответника К. Х. В..
М. Б. беше освободен от съдебната зала по негово желание.

СЪДЪТ пристъпва към разпит на свидетеля К. Х. В..

На въпроси на съда, свидетелката К. Х. В., разпитана, каза: За предмета на делото знам от момента, когато в Регионалния център получихме писмо, че има такова дело. Работя в Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование (РЦПППО) – С. град. Преди беше Ресурсен център до 2016 г., а след това стана Регионален център. Аз съм зам.-директор на центъра по учебната дейност от 2018 г., а преди това съм работила във В.. Аз не познавам Д.. За случая с детето знам от писмото, което получихме от съда. Преди това не съм била конкретно запозната със случая, но след като получихме писмото аз проверих нещата и съм конкретно ангажирана със специалисти, които оказват методическа подкрепа и подкрепа за личностно развитие. Тогава проучих неща, за да видя кои специалисти са работили през този период 2018 г. – 2019 г., през който всъщност пише в писмото от съда относно Д.. Установих, че от месец декември 2018 г. е работил Е. К., психолог. Изпратен е в детската градина на детето, за да е негов психолог, а за ресурсен учител не се сещам в момента кой беше, но през 2019 г. е Т. И.. Нашата работа е когато получим заявка от детската градина за оценката на индивидуалните потребности на детето, ние изпращаме мобилна група, екип, който се състои от логопед, психолог и ресурсен учител, които извършват оценката на индивидуалните и образователните потребности на детето, и съответно препоръчват допълнителна подкрепа. Конкретно в случая, мисля, че заявлението е от детската градина. Има различни възможности за сезиране, можем да получим и сигнал от родителите. Със сигурност родителите са подали заявлението до директора на детската градина, ако той ни е изпратил заявката. Има различни възможности, ако в детската градина си има назначен екип за подкрепа за личностно развитие - ресурсен учител, психолог, логопед, ние не изпращаме там специалисти, но ако те нямат, искат от нас и ние им изпращаме специалисти. Тогава е изпратен К., но по принцип ние не сме задължени да изпращаме психолог, защото в Наредбата има един член, който казва, че при поискване от страна на образователната институция, ние можем да изпратим ресурсен учител или логопед, но психолог се осигурява от детската градина. От 2016 г., когато станаха промените от ресурсен към регионален център, нашата функция се измести по-скоро към методическа и консултативна, отколкото към предоставяне на допълнителна подкрепа.

На въпроси на адв. В., свидетелката К. Х. В., разпитана, каза: Аз съм психолог по образование и като такава съм отговорна за методическата подкрепа, която се оказва от наша мобилна група, тоест когато на места, където няма осигурени специалисти, образователните институции могат да поискат от нас методическа подкрепа, за да подпомогнем педагогическите специалисти в детската градина, в групата или училището, да работят с детето. В Регионалния център има само 13 психиатри, а децата са над 1100 със специални потребности. Нашата мобилна група за методическа подкрепа предоставя методическа подкрепа на всички деца в С.-град със специални потребности, не само на тези, които се подпомагат от регионалния център. При деца със СОП се използва възможността за отлагането в 1-ви клас. Има такъв член в закона, който позволява Регионалният екип за подкрепа на личностно развитие да отложи дете от задължителното постъпване в 1-ви клас, в годината, в която то навършва 7 години, и това става по заявление от страна на родителите. Има много

такива заявления, особено когато става въпрос за деца, които биха могли да имат затруднение в адаптацията, които могат да наваксат дефицитите, които са имали в предучилищната група. Това става по заявление от родител и решение на екипа за подкрепа на личностното развитие. Има предвидено и вторично отлагане, което е в много редки случаи, и което става само чрез министъра на образованието.

На въпроси на адв. М., свидетелката К. Х. В., разпитана, каза: Правим оценка на образователните потребности с оглед на получаване на допълнителна подкрепа за личностно развитие в образователна среда. Тази оценка се получава от директора на детската градина. Ние нямаме контролна функция спрямо директора. Контролната функция е към Регионално управление на образованието. Ние имаме само подпомагаща функция – методическа и консултативна. Ако например в групата, в детската градина, детето среща някакво затруднение с адаптацията, тогава директорът на детската градина или родителят може да подаде заявление към нас, и ние изпращаме мобилна група от колеги. Може да се адаптира приобщаващата среда, може да има проблеми с агресия. Тогава наши специалисти отиват на място, провеждат разговори с родителите, провеждат разговори с учителите, наблюдават групата и дават препоръки как да работят специалистите в детската градина. Контролиращият орган на всички образователни институции е Регионално управление на образованието. Ние, ако има нещо, което е адресирано към тях, тогава върви комуникацията с тях. Няма как да ги уведомяваме за всички случаи.

На въпроси на Прокурора, свидетелката К. Х. В., разпитана, каза: По случая с Д. нямаме заявление за методическа подкрепа. Имаме заявление за допълнителна подкрепа. Допълнителната подкрепа се осъществява през учебната година от ресурсни специалисти, които подпомагат детето в детската градина, те са от центъра. В случая, психолог и ресурсен учител има от центъра.

На въпроси на адв. М., свидетелката К. Х. В., разпитана, каза: Относно допълнителната подкрепа за ресурсен учител се реагира на всички заявления и такива винаги се назначават от центъра. За психолог, не сме длъжни да назначим, но за ресурсен учител винаги се назначава.

На въпроси на Прокурора, свидетелката К. Х. В., разпитана, каза: Ресурсният учител, първото което прави е да направи план за подкрепа, това е задължителен документ, който дете със специални потребности има. В плана за подкрепа се залагат часовете, в които ще се работи с детето през седмицата, и кои специалисти ще работят с него. Залагат се цели, задачи, образователни цели, които трябва да се постигат, подписва се от екипа за подкрепа на личностно развитие в детската градина. Планът се изготвя съвместно с учителките в детската градина и ресурсните специалисти, защото те работят заедно, и се подписва от родител. Имаме графици, които са ежемесечни на специалистите, а пък всички попълват ежемесечен дневник № 3631, който е за удостоверяване на това, че специалистът е отишъл там, на място.

На въпроси на адв. В., свидетелката К. Х. В., разпитана, каза: Ресурсните учители са към центъра, но работните им места са в детските заведения. Ресурсните учители изготвят становища за проследяване на напредъка и динамиката в развитието на детето, който е на базата на този план за подкрепа.

СТРАНИТЕ поотделно: Нямаме други въпроси към свидетеля.

СЪДЪТ ОСВОБОДИ свидетелката К. Х. В. от залата.

СЪДЪТ пристъпва към разпит на свидетелката Т. П. И..

На въпроси на съда, свидетелката Т. П. И., разпитана, каза: Аз съм била ресурсен учител на Д. през учебната 2019 г. - 2020 г., а преди това ресурсен учител беше С. - колега. Когато отидем в детската градина или училището, където сме разпределени, се запознаваме с документите на детето които има - план за подкрепа, който е от предходна година, становище от специалисти, където детето е било, ако има такова, от учителите в групата, които казват какви са затрудненията на детето и от родителите - с каква заявка са те и какво ги притеснява. За Д. информацията, която имаше беше, че в групата много често изпада в нервни кризи, не търпи критика, обича в игра тя да е водещата и да налага правилата, по които ще протича играта, много лесно се разсейва, не внимава, което пречи да може адекватно да усвоява занятията, които има в групата. Тази информация получих от учителите в групата, от документите, които съм видяла, и от разговор с майката. Моята работа беше индивидуална с нея, взимам я от групата и работим върху знанията и уменията, които тя трябва да покрива по направленията, по които се работи в детската градина. Работим за развитие на когнитивните способности, за внимание и за развитие на памет. Идеята е да дам механизми, които тя да изпълни, за да може, когато има нещо, което би я разсеяло, сама да се справи. Работя с нея веднъж седмично. Аз не съм наблюдавала такива кризи при работата си с нея. Тя беше изключително старателна, много разговорлива, разказваше случки от градината. При говора имаше звукове, които чисто артикулационно трябваше да заработят. Много бързо се разсейваше, склонна беше да не внимава до край в дадена задача и за това да не я довърши. Говореше много бързо, темпът ѝ на говор беше много бърз и от там речта беше по-неразбираема. По мои наблюдения, и това което учителите са споделяли, тя играе с момичета от групата. Взимала съм я и в група да работим, тъй като от нейната група имаше още едно дете /момче/ със потребности, и често съм ги събирала заедно, за да можем да работим от гледна точка на нейната емоционалност и социално поведение. Правила е забележки на това момче, когато той бърка, но се сработваха, помагаша си един на друг. Относно психолог от центъра – да, знам, че с Д. е работил колегата Е., знам го от документите, които съм виждала, а относно логопед – той беше от самата градина. Аз лично една учебна година бях ресурсен учител на Д.. За тази година при нея се наблюдаваше положителна динамика. През тази

година, освен, че работеше старателно, за нея лично беше важно да се справя добре. Започна в края на годината изреченията да са по-правилно граматически структурирани, разказваше с помощ, пишеше думички и то ръкописно, без това да е изискване. Можеше да пише под диктовка.

На въпроси на адв. В., свидетелката Т. П. И., разпитана, каза: Работехме онлайн с оглед пандемичната обстановка през 2020 г. Материалите, които подготвих за нея, бяха обсъждани с майката на Д., тъй като правехме консултации онлайн с майката, от какво има нужда Д.. Работили сме за ориентиране във време, пространство, за развитието на речта, за по-ясна реч. Майката участваше в онлайн срещите, или преди самия урок с Д. или след урока с детето. От майката получавах съдействие, тя присъстваше на срещите на по-заден фон, Д. не е оставала сама в стаята по време на урока. След урока майката казва как се е справила според нея и на какво може още да поработя. Аз съм изпращала допълнителни материали, които те са отработили. Логопед от детската градина беше Н. И.. Детската градина не разполагаше с помещения за специалистите и ние трябваше двете да делим музикалния салон. Често се е случвало да работим заедно - аз в единия ъгъл на стаята, а тя в другия, и по този начин сме се засичали. Когато има дете с потребности, с него работят екип от специалисти, ние се събираме и обсъждаме какво работим, какво дава резултат, появило ли се е някъде другаде затруднение, върху какво да се фокусираме и как върви детето. Учителите бяха много ангажирани, често се е случвало аз да отивам, да взимам детето от групата, работя и го връщам. С учителите сме обсъждали какво сме правили. С логопеда сме обсъждали чисто езиково върху какво да се набляга. Например с Д. сме работили за внимание – такова упражнение може да бъде например давам ѝ картинки да ги погледне за определено време и ги скривам, после я питам какво е запомнила, да ми каже детайлите. За реч – довършване на изречения, допълване на думи в изречения, съставяне на разказ по картини. За дните от седмицата много сме работили, за време. Обогаляване на речника, думички по категории – плодове, зеленчуци, животни, и съответно изписване на думи. При нея се наблюдаваше положителна динамика, нямаше регрес, не сме отчели такъв. Когато едно дете с потребности завършва градина, има възможност да бъде отложен 1-ви клас. Екипът, който работи с детето се събира и обсъжда дали това дете има такава потребност

или няма. За Д. не сме сметнали за необходимо, че тя може да бъде отложена от училище. Спецификите в нейното развитие не бяха толкова тежки, защото в групата имаше и много по-тежки деца, с по-големи затруднения.

На въпрос на адв. М., свидетелката Т. П. И., разпитана, каза: За нашата работа се изготвя доклад в края на първия учебен срок, както е в градината и в края на учебната година, и тези доклади се дават на директора на градината. Нашата институция изпраща ресурсен учител, който да работи с детето и да проследява неговото развитие като му помага да развива умения и способности, както и да подпомага академичното развитие. Такава информация не се изготвя в Ресурсния център, а се изготвя в градината. Ние сме специалисти, които подпомагат това изготвяне, а в градината, в случая за Д. екипът на местно ниво е ресурсен учител, логопед и учителите на групата. Ние се събираме и правим план за подкрепа, по който се ръководим през цялата учебна година. След това ресурсният учител изготвя доклад. Това би трябвало да правят и учителите от групата на Д., но до директора на градината с копие за регионалния център. Всеки един документ, който ние правим, е с копие за регионалния център. Показателите се определят от целите, които са заложили в плана за подкрепа, ние се ръководим от тях, там залагаме глобални цели и към тях изготвяме за всеки час, за всяко занятие, аз подготвям упражнения, които развиват дадена цел и умения. Те са подготвят индивидуално за детето.

На въпроси на Прокурора, свидетелката Т. П. И., разпитана, каза: Мисля, че среща един път седмично е била достатъчна с оглед на допълнителната подкрепа, която се осъществява за децата. Когато говорим с родителите им, ние обясняваме, че това, което ние правим, е хубаво да правят и те въщи и в тази връзка се прави тетрадка за обратна връзка. Аз лично я правя, изисквам я от родителите, където всеки час аз пиша какво сме учили и прилагам ако има работни листове, които сме ползвали като упражнения. След като свърши часа, аз взимам тетрадката и я давам на Д.. Тя обикновено я прибираше в раницата, за да може въщи да се види ние какво сме правили и да се доработи, за да може да е по-пълноценна работата. Когато децата са по-малки има едно заекване, но това е физиологично и е нормално за определена възраст при децата. Когато пораснат има деца, които са по-експресивни. Зависи от характера на детето и неговия

темперамент. С логопеда и с мен се правят упражнения за речево дишане, за да се коригира тази експресия. Нормално е при децата да има по-забързана и неразбираема реч, тъй като те се стремят да кажат повече неща за по-кратко време. Това не може да се квалифицира като СОП. Ако е по-специфично и обследвано от колега логопед, който е казал, че има забързана реч и има документ за това, не прави детето с потребност, а просто от това, че то има нужда да се работи с него, за да се изчисти, но не го прави дете със СОП.

На въпроси на съда, свидетелката Т. П. И., разпитана, каза: Като услуга от центъра допълнителната краткосрочна подкрепа се изразява в подпомагане на емоционалната сфера, на когнитивната сфера и на академичната сфера чрез ресурсен учител, логопед и психолог. Думичката „краткосрочна“ много често се усеща, че това е нещо малко, че то се случва за много малък период от време, но това е целият период в детската градина от 1-ва група до завършване на подготвителната група, тоест до училището. Тя не преминава в следващ етап на обучение и поради това е краткосрочна подкрепа.

СТРАНИТЕ поотделно: Нямаме други въпроси към свидетеля.

СЪДЪТ ОСВОБОДИ свидетелката Т. П. И. от залата.

Адв. В. – Представям и моля да приемете писмени доказателства. Няма опис. Същите частично са нечетливите доказателства, приложени към отговора на исковата молба – седмичен дневник на Т. И. - това беше нечетливият дневник, писмото, с което е предоставен психолога Е. К., графика на неговата дейност, дипломата му за завършено образование и неговия дневник, от който се виждат часовете с Д.. Искам да подчертая, че съгласно Закона за предучилищното образование и Наредбата за подкрепа на приобщаващо образование, Регионалният център няма задължение да предоставя психолог, но въпреки това Регионалният център е предоставил психолог на Д.. С детето е работил и психолог, и логопед на детската градина и ресурсен учител от центъра. Представените ръкописни писмени доказателства представляват дневника на Т. И..

Адв. М. – Моля да ми дадете възможност да се запозная и да изразя становище по представените доказателства.

Прокурорът – Моля да се удължи срока на прокуратурата за запознаване с новорепрезентените писмени доказателства.

СЪДЪТ по доказателствата
ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА днес представените от ответника, чрез адв. В., писмени доказателства.

ПРЕДОСТАВЯ ВЪЗМОЖНОСТ на ищцата и СГП в срок до следващото с.з. да се запознаят и вземат становище по днес представени и приети от ответника писмени доказателства.

За събиране на доказателства, СЪДЪТ

ОПРЕДЕЛИ:

ОТЛАГА и НАСРОЧВА делото за 29.06.2022 година от 10.30 ч., за която дата и час всички страните са уведомени от днешното с.з.

ДА СЕ УВЕДОМЯТ вещите лица.

ДА СЕ ПРЕДОСТАВЯТ на ищцата и ответника копие от протокола за днешното с.з.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 10.05 ч.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: